

Warszawa, 5 października 2026 r.

**GŁÓWNY INSPEKTOR
NADZORU BUDOWLANEGO**

DOR.7110.224.2026.JUR

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691, dalej jako k.p.a.), po rozpatrzeniu odwołania [REDAKTOWANE] od decyzji Wojewody Świętokrzyskiego z 25 czerwca 2026 r., Nr 11/CD/2026, znak: IR.II.7840.4.50.2025,

- 1. utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję, w części dotyczącej zatwierdzenia projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę na działce nr ewid. 643/2 obręb 0018 Wolica,**
- 2. umarzam postępowanie odwoławcze w pozostałej części.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 czerwca 2026 r., Nr 11/CD/2026, znak: IR.II.7840.4.50.2025, Wojewoda Świętokrzyski zatwierdził projekt zagospodarowania terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany i udzielił PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. pozwolenia na budowę dla inwestycji obejmującej „rozbiórkę, przebudowę, rozbudowę i budowę obiektu budowlanego w ramach projektu inwestycyjnego pn. „Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko-Kamienna – Kielce – Kozłów, etap II: odcinek Sitkówka Nowiny – Kozłów” odcinek B1_1 Sitkówka Nowiny - Mięsowa (bez stacji), (zakres objęty wnioskiem: od km 196,095 do km 218,129), realizowanego w ramach umowy pn. Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego w ramach projektu „Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko-Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze” POLiŚ 5.1-30.

Od powyższej decyzji organu wojewódzkiego odwołanie, w terminie wynikającym z obowiązujących przepisów, złożyła [REDAKTOWANE].

W odwołaniu [REDAKTOWANE] wskazała, że w związku z projektem przebudowy przejazdu kolejowego w miejscowości Wolica i wiążącym się z tym przejęciem części działki nr 643 na Skarb Państwa (643/1), wynikła niekorzystna sytuacja dotycząca wjazdu na jej działkę nr ewid. 643/2 obręb 0018 Wolica.

Jak wyjaśnił WSA w Warszawie w wyroku z 2 lutego 2016 r., sygn. akt VII SA/Wa 2436/15, w przypadku inwestycji liniowych, zakres postępowania musi odpowiadać interesowi prawnemu określonego podmiotu. Decyzja wydana w postępowaniu odwoławczym, którego przedmiotem jest inwestycja liniowa, może dotyczyć

kwestionowanej decyzji tylko w tej części, w której odnosi się ona do interesu prawnego odwołującego się (podobnie wyrok NSA z 4 października 2016 r., II OSK 1412/16 oraz WSA w Warszawie z 28 listopada 2025 r., sygn. akt VII SA/Wa 1991/25).

Pomimo tego, że zezwolenie na realizację przedmiotowej inwestycji ze względu na swój liniowy charakter obejmuje wiele nieruchomości, a w konsekwencji stronami postępowania w jego przedmiocie może być wiele podmiotów, to interes prawny każdego z nich nie dotyczy całej decyzji. Interes prawny poszczególnych stron postępowania o wydanie tego rodzaju zezwolenia dotyczy tej części decyzji, która dotyczy nieruchomości danej osoby. Innymi słowy, każdy z właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości oraz osób mających inne prawa do nieruchomości jest stroną decyzji o pozwoleniu na budowę, ale tylko w części dotyczącej jego nieruchomości.

Mając na uwadze przywołane powyżej orzecznictwo sądowo-administracyjne odwołanie wniesione przez [REDAKTURA] zostało rozpatrzone w części w jakiej zaskarżona decyzja dotyczy interesu prawnego ww. skarżącej, tj. w części dotyczącej działki nr ewid. 643/2 obręb 0018 Wolica, stanowiącej własność [REDAKTURA].

W pozostałej części, tj. w części dotyczącej zatwierdzenia projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę, na działkach nie stanowiących własności skarżącej, postępowanie odwoławcze należało umorzyć z uwagi na fakt, iż nie posiada ona legitymacji do skutecznego wniesienia odwołania od ww. decyzji organu wojewódzkiego w części dotyczącej działek nie będących jej własnością.

Jak wynika z wyroku WSA w Warszawie z 12 marca 2019 r., sygn. akt I SA/Wa 1791/18, w sytuacji gdy postępowanie odwoławcze powinno zostać umorzone w części, organ powinien orzec jednocześnie, w odpowiednim zakresie, na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 lub 2 oraz pkt 3 k.p.a. Takie rozstrzygnięcia, w tym umotywowane posiadaniem przez skarżącego interesu prawnego jedynie w odniesieniu do części decyzji, są powszechnie akceptowane w praktyce orzecznictwa administracyjnego i sądowo-administracyjnego (zob. wyroki: WSA w Warszawie z 20 sierpnia 2020 r., sygn. akt IV SA/Wa 2425/19; NSA z 13 maja 2016 r., sygn. akt I OSK 1770/14 i sygn. akt I OSK 1905/14; wyrok WSA w Olsztynie z 1 kwietnia 2015 r., sygn. akt II SA/Ol 68/15).

Po rozpatrzeniu powyższego odwołania oraz przeanalizowaniu akt sprawy Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego stwierdza, co następuje.

Stosownie do art. 32 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r., poz. 524.), pozwolenie na budowę może być wydane wyłącznie temu, kto złożył wniosek w tej sprawie w okresie ważności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz kto złożył oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Powyższe dokumenty inwestor winien dołączyć do wniosku o pozwolenie na budowę (art. 33 ust. 2 pkt 2 i 3 Prawa budowlanego).

W niniejszej sprawie Inwestor – PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. – złożył wniosek o pozwolenie na budowę oraz oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomościami, m.in. działką nr ewid. 643/2 obręb 0018 Wolica, na cele budowlane.

Inwestor dołączył również :

1. decyzję Wojewody Świętokrzyskiego z 13 czerwca 2024 r., Nr XIV/2024, znak: IR.II.746.47.2023, o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej dla przedsięwzięcia pn.: „Rozbiórka, przebudowa, rozbudowa i budowa obiektu budowlanego pn.: Opracowanie projektu wykonawczego i wykonanie robót budowlanych dla zadania: LOT-A2 Tumlin – Sitkówka-Nowiny” realizowanego w ramach projektu pn.: „Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko-Kamienna – Kielce – Kozłów, etap III: Tumlin – Sitkówka Nowiny”, realizowanego w ramach projektu pn.: Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego w ramach projektu „Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze” POIŚ 5.1-30”;
2. decyzję Wojewody Świętokrzyskiego z 30 grudnia 2024 r., Nr XXIII/2024, znak: IR.II.746.10.2024, o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej dla przedsięwzięcia pn.: „Rozbiórka, przebudowa, rozbudowa i budowa obiektu budowlanego pn.: Opracowanie projektu wykonawczego i wykonanie robót budowlanych dla zadania: LOT-B1_ 1 Sitkówka-Nowiny-Miąsowa (bez stacji), LOT-B1_ 2 – Miąsowa – Jędrzejów, w ramach projektu inwestycyjnego pn.: „Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko-Kamienna – Kielce – Kozłów, etap II: odcinek Sitkówka Nowiny – Kozłów”, realizowanego w ramach projektu pn.: Opracowanie dokumentacji projektowej wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego w ramach projektu „Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów – prace przygotowawcze” POIŚ 5.1-30”.

Ww. decyzje zostały opatrzone rygiorem natychmiastowej wykonalności.

Zgodnie z art. 9w ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234, ze zm.), decyzja, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności przyznaje PLK S.A., CPK albo jednostce samorządu terytorialnego prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Zgodnie zaś z art. 9w ust. 3 pkt 4 ustawy o transporcie kolejowym, decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności uprawnia wojewodę do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.

Tym samym inwestor dokonał czynności, o których mowa w art. 32 ust. 4 pkt 1 i 2 w zw. z art. 33 ust. 2 pkt 2 i 3 Prawa budowlanego.

Stosownie do art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. a Prawa budowlanego, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami prawa miejscowego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu.

Po przeanalizowaniu akt sprawy należy wskazać, że projektowane przedsięwzięcie w części dotyczącej działki nr ewid. 643/2 obręb 0018 Wolica zgodne jest z ustaleniami ww. decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, w szczególności w zakresie, rodzaju i przebiegu projektowanej inwestycji.

Stosownie do art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. b Prawa budowlanego, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego z wymaganiami ochrony środowiska, w szczególności określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Sporne zamierzenie, w części dotyczącej działki nr ewid. 643/2 obręb 0018 Wolica, zgodne jest z postanowieniami ostatecznej decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z 29 lipca 2022 r., znak: WOO-I.4210.6.2016.KT.51, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Prace na linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko-Kamienna - Kielce - Kozłów” oraz decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z 25 listopada 2025 r., znak: WOO-I.420.6.2025.SK.17, o środowiskowych uwarunkowaniach (wraz z postanowieniem z 27 listopada 2025 r., znak: WOO-I.420.6.2025.SK.21, o nadaniu powyższej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności).

Stosownie do art. 35 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi.

Analiza akt sprawy nie wykazała, aby projekt zagospodarowania terenu spornej inwestycji, w części dotyczącej działki nr ewid. 643/2 obręb 0018 Wolica, naruszał przepisy techniczno-budowlane.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 3 lit a Prawa budowlanego, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza dołączenie wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń.

Do projektu dołączono – w zakresie działki skarżącej – wymagane opinie, pozwolenia i uzgodnienia, w tym postanowienie Starosty Kieleckiego z 14 lutego 2025 r., znak: B-IV.673.1.2025, uzgadniające bez zastrzeżeń ww. inwestycję w zakresie uzgodnienia przebiegu i charakterystyki wykonania na działce 643/2 obręb 0018 Wolica, robót budowlanych: przebudowa sieci telekomunikacyjnej, przebudowa układu drogowego, budowa sieci elektroenergetycznej.

Stosownie do art. 35 ust. 1 pkt 4 i 4a Prawa budowlanego, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza posiadanie przez projektanta i projektanta sprawdzającego odpowiednich uprawnień budowlanych, a także przynależność projektanta i projektanta sprawdzającego do właściwej izby samorządu zawodowego.

Jak wynika z analizy akt sprawy projekt został sporządzony i sprawdzony, przez osoby posiadające wymagane uprawnienia budowlane, które przynależą do właściwej izby samorządu zawodowego.

Zgodnie z art. 35 ust. 4 Prawa budowlanego w razie spełnienia wymagań określonych w ust. 1 oraz w art. 32 ust. 4, organ administracji architektoniczno-budowlanej nie może odmówić wydania decyzji o pozwoleniu na budowę. Powyższy przepis nie dopuszcza jakiegokolwiek uznaniowości w sprawie wydania pozwolenia na budowę, ani możliwości uzależnienia wydania tego pozwolenia od spełniania dalszych warunków. Jeśli zatem organ oceni przedłożony projekt jako zgodny z prawem nie może odmówić wydania pozwolenia na budowę. Kompletność projektu budowlanego, jego sporządzenie i sprawdzenie przez osoby z odpowiednimi uprawnieniami, zgodność projektu z ustaleniami planu miejscowego, bądź warunkami zabudowy i innymi przepisami, w tym techniczno-budowlanymi oraz dysponowanie przez inwestora nieruchomością na cele budowlane, musi skutkować wydaniem decyzji pozytywnej.

Wobec spełnienia przez inwestora, wymagań określonych w art. 32 ust. 4, art. 33 ust. 2 pkt 2 oraz art. 35 ust. 1 ustawy Prawo budowlane, na podstawie art. 35 ust. 4 tej ustawy właściwy organ jest zobligowany do wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.

Odnosząc się do prośby odwołania o „potraktowanie obydwu wjazdów jako jednego i zrezygnowanie z łuków między wjazdami, ponieważ te łuki są przyczyną przeniesienia mojego wjazdu” należy wyjaśnić, że organ administracji architektoniczno-budowlanej nie jest uprawniony do wyznaczania i korygowania trasy inwestycji, ani do zmiany proponowanych we wniosku rozwiązań. Niedopuszczalna jest również ocena przez ww. organ racjonalności, czy aspektów ekonomicznych i społecznych koncepcji przedstawionej przez Inwestora. Organy administracji architektoniczno-budowlanej, w toku postępowania o pozwolenie na budowę, nie mogą badać zasadności przebiegu inwestycji liniowej z punktu widzenia oceny poszczególnych właścicieli nieruchomości pozostających w obszarze jej oddziaływania. O przebiegu inwestycji decyduje bowiem inwestor i autor projektu. Projekt zagospodarowania podlega weryfikacji tylko pod względem zgodności z przepisami prawa (zob. wyrok WSA w Warszawie z 18 grudnia 2018 r., sygn. akt VII SA/Wa 2489/18). Jednocześnie zauważyć należy, że jak wynika z akt sprawy (wydruk notatki w aktach organu wojewódzkiego), [REDAKCYJA] przedstawiła swoje uwagi do projektu, m. in. dot. zjazdu na działkę będącą własnością strony, niemniej jednak strony, pomimo podjętych prób, nie osiągnęły porozumienia w powyższej kwestii.

Podsumowując, lokalizacja linii kolejowej w wielu wypadkach musi uwzględniać sprzeczne interesy, z jednej strony inwestora, a z drugiej osób, których prawa lub interesy mogą być zagrożone lub naruszone w związku z realizacją takiej inwestycji. Granice tych praw i interesów określają przepisy ww. ustawy o transporcie kolejowym oraz innych aktów prawnych wydanych na podstawie i w wykonaniu przepisów tego prawa lub przepisów wydanych dla ochrony środowiska. Poza tymi granicami, a zatem poza ochroną prawną wynikającą z norm prawa pozytywnego, pozostają natomiast protesty obywateli wyrażające ich osobiste zapatrywania, oczekiwania, postulaty i życzenia co do określonej polityki planowania przestrzennego, wzajemnych relacji między planowanymi lub realizowanymi inwestycjami. Nieuwzględnienie ich nie może jednak stanowić podstawy kwestionowania legalności inwestycji.

Mając na uwadze poczynione wyżej ustalenia należało utrzymać w mocy decyzję Wojewody Świętokrzyskiego z 25 czerwca 2026 r., Nr 11/CD/2026, znak: IR.II.7840.4.50.2025, w części dotyczącej zatwierdzenia projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę na działce nr ewid. 643/2 obręb 0018 Wolica oraz umorzyć postępowanie odwoławcze w pozostałej części, tj. dotyczącej zatwierdzenia projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę na działkach nie należących do [REDACTED].

Jednocześnie należy wskazać, że ww. decyzji Wojewody Świętokrzyskiego z 25 czerwca 2026 r., Nr 11/CD/2026, znak: IR.II.7840.4.50.2025, został nadany rygor natychmiastowej wykonalności ze względu na ważny interes społeczny i gospodarczy.

Jak wskazuje NSA w wyroku z 11 marca 2022 r., sygn. akt I OSK 1644/21, ocena, czy istnieją przesłanki nadania decyzji nieostatecznej rygoru natychmiastowej wykonalności, należy do organu, który wydał decyzję.

GINB przychyliła się do oceny organu wojewódzkiego, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki pozwalające na nadanie tej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Wystąpienie przesłanki ważnego interesu społecznego, czy też ważnego interesu gospodarczego nie jest kwestią wykazania, a raczej argumentacji, nie odnosi się bowiem wyłącznie do sfery faktów, lecz wymaga ich oceny dokonanej przez organ (zob. wyrok NSA z 10 lutego 2022 r., sygn. akt II OSK 2530/21).

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Strona może ją zaskarżyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego (ul. Krucza 38/42, 00-926 Warszawa). Wpis od skargi wynosi 500 zł. Strona może złożyć do Sądu wniosek o przyznanie prawa pomocy obejmującego m.in. zwolnienie z kosztów sądowych.

Z upoważnienia
GŁÓWNEGO INSPEKTORA NADZORU BUDOWLANEGO
ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU ORZECZNICTWA

Renata Kisielińska
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

1. [REDACTED]
2. [REDACTED] – pełnomocnik inwestora

Do wiadomości:

1. Wojewoda Świętokrzyski, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, z prośbą o dokonanie obwieszczeń o wydaniu niniejszej decyzji w trybie art. 9ac ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1234)
2. Świętokrzyski WINB, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

3. Starosta Kielecki
4. Sekretariat DOR
5. aa

Informacje o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych (Dz. Urz. UE L 119 z 4 maja 2016 r.) – zwanego dalej RODO):

1. Państwa dane osobowe będzie przetwarzał Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego (administrator) [kontakt: Główny Urząd Nadzoru Budowlanego w Warszawie 00-926, ul. Krucza 38/42].
2. W sprawach związanych z Państwa danymi osobowymi proszę się kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych wysyłając e-mail na adres iod@gunb.gov.pl, poprzez skrzynkę ePUAP Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego /GUNB/skrytka lub za pośrednictwem eDoręczeń AE:PL-30297-87439-ABJTG-25.
3. Dane osobowe będą przetwarzane na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c i art.10 RODO, przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisów Prawa budowlanego w celu realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa.
4. Odbiorcami Państwa danych osobowych mogą być pozostałe strony i uczestnicy postępowania, ich pełnomocnicy, organy administracji publicznej, sądy i prokuratury.
5. Państwa dane osobowe przechowywane będą przez okres realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz okres archiwizacji materiałów określony przepisami ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (do 50 lat od daty przekazania do archiwum).
6. Mają Państwo prawo:
 - a) dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii,
 - b) żądania ograniczenia przetwarzania danych (możliwości przetwarzania, z wyjątkiem przechowywania danych),
 - c) żądania sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, a także prawo do ich usunięcia, w sytuacji, gdy przetwarzanie danych nie następuje w celu wywiązania się z obowiązku wynikającego z przepisu prawa lub w ramach sprawowania władzy publicznej,
 - d) dostępu do informacji o źródle w zakresie, w jakim nie ma to wpływu na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano, w przypadku gdy dane osobowe pozyskano z innego źródła.
7. Mają Państwo prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych [ul. Stanisława Moniuszki 1A, 00-014 Warszawa].
8. Podanie przez Państwa danych osobowych w zakresie wynikającym z przepisów prawa jest obowiązkowe.

